STANDARDY
OCHRONY MAŁOLETNICH
W PRZEDSZKOLU
„KRÓL MACIUŚ I”
W LUBLINIE

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez personel placówki jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy placówki traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez członków personelu wobec dziecka przemocy w jakiejkolwiek formie. Personel placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej placówki oraz swoich kompetencji wprowadzonych regulaminów oraz powierzonych im kompetencji określonych w zawartych indywidualnych umowach oraz zakresach czynności.

Niniejszy system ochrony dzieci przed krzywdzeniem określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, a w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc dziecku oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w Przedszkolu za bezpieczeństwo dzieci do niego uczęszczających.

Niniejsze Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem zostały opublikowane na stronie internetowej Przedszkola. Są szeroko promowane wśród całego personelu, rodziców i dzieci uczęszczających do Przedszkola. Poszczególne grupy małoletnich są z poniższymi Standardami aktywnie zapoznawane poprzez prowadzone działania edukacyjne i informacyjne.

Podstawy prawne Polityki ochrony dzieci

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) - art. 23 i 24
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).

KRÓL MACIUŚ
WIĘCEJ NIŻ PRZEDSZKOLE

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

SPIS TREŚCI

Preambuła 2

Podstawy prawne Polityki Ochrony Dzieci 2

Rozdział I
Obszary Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem..... 5

Rozdział II
Objaśnienie pojęć 5

Standard 1: Polityka ochrony dzieci przez krzywdzeniem 7

Rozdział III
Zasady rekrutacji personelu 7

Rozdział IV
Zasady ochrony danych osobowych 8

Rozdział V
Zasady ochrony wizerunku dziecka 8

Rozdział VI
Zasady dostępu dzieci do Internetu 9

Rozdział VII
Zasady bezpiecznych kontaktów w relacjach pracownik-dziecko 10

Rozdział VIII
Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci 13

Standard II: Personel 14

Rozdział IX
Zasady rekrutacji, edukowania i monitorowania pracowników 14

Standard III: Procedury 15

Rozdział X
Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci 15

Standard IV: Monitoring 22

Rozdział XI
Monitoring stosowania Polityki Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem 22

Rozdział XII
Przepisy końcowe 23

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1
Oświadczenie pracownika pełniącego funkcje dydaktyczne o nietoczącym się postępowaniu karnym 24

Załącznik nr 2
Oświadczenie pracownika niepedagogicznego o nietoczącym się postępowaniu karnym 25

Załącznik nr 3
Zaświadczenie pracownika o znajomości „Standardów Ochrony Małoletnich" obowiązujących w placówce 26

Załącznik nr 4
Czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci 27

Załącznik nr 5
Objawy krzywdzenia dzieci 28

Załącznik nr 6
Karta interwencji 30

Załącznik nr 7
Wyznaczenie osoby koordynatora 31

Załącznik nr 8
Monitoring standardów – ankieta 32

Załącznik nr 9
Notatka służbowa 33

Załącznik nr 10
Plan pomocy dziecku 34

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Rozdział I

Obszary Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

§ 1

1. Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem tworzą bezpieczne i przyjazne środowisko przedszkola. Obejmują cztery obszary:
   1) Politykę Ochrony Małoletnich, która określa:
      - zasady bezpiecznej rekrutacji personelu do pracy w przedszkolu,
      - zasady danych osobowych,
      - zasady ochrony wizerunku dziecka,
      - zasady dostępu dzieci do Internetu,
      - zasady bezpiecznych kontaktów w relacjach pracownik-dziecko,
      - rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
   2) Personel – obszar, który określa:
      - zasady rekrutacji, edukowania i monitorowania pracowników,
      - zasady bezpiecznych relacji personelu przedszkola z małoletnimi,
      - zasady zapewniania pracownikom podstawowej wiedzy na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz udzielania pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie: rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci, procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia, odpowiedzialności prawnej pracowników przedszkola zobowiązanych do podejmowania interwencji.
   3) Procedury – obszar określający działania, jakie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu przedszkola, członków rodziny, rówieśników i osób obcych.
   4) Monitoring – obszar, który określa zasady weryfikacji przyjętych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.

Rozdział II

Objaśnienie pojęć

§ 2

1. Ilekroć w niniejszym dokumencie, bez bliższego określenia, jest mowa o:
   1) Pracownikach/personelu – należy przez to rozumieć wszystkich nauczycieli i pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w przedszkolu na podstawie umowy o pracę, a także umowy zlecenia/o dzieło, wolontariatu lub osoby odbywające staż,
      - pracownik niepedagogiczny – pomoc nauczyciela, osoba sprzątająca,
      - pracownik pedagogiczny – nauczyciel, nauczyciel współorganizujący kształcenie, pedagog specjalny, logopeda, psycholog

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

2) Partnerze współpracującym z przedszkolem– należy przez to rozumieć osoby regularnie wykonujące zadania zlecone na terenie przedszkola na mocy odrębnych przepisów (np. rytmik, trener sportowy, lektor j. obcych i inne osoby lub podmioty), a także osoby/podmioty okazjonalnie prowadzące spotkania z dziećmi (w tym rodzice dzieci),
3) Wolontariuszu – należy przez to rozumieć osobę, która dobrowolnie i bez wynagrodzenia angażuje się w pracę na rzecz wychowanków przedszkola,
4) Praktykancie/stażyście – należy przez to rozumieć osobę odbywającą praktyki/staż w celu zdobycia doświadczenia zawodowego,
5) Dziecku – należy przez to rozumieć każdego wychowanka przedszkola,
6) Opiekunie dziecka – należy przez to rozumieć jego rodzica lub opiekuna prawnego, którym jest również rodzic zastępczy,
7) Zgodzie rodzica – należy przez to rozumieć zgodę obojga rodziców dziecka,
8) Krzywdzeniu dziecka – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie oraz przemoc domową,
   Krzywdzeniem jest:
   - przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała,
   - przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań , którym nie jest ono w stanie sprostać,
   - przemoc seksualna – to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą,
   - wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. ocieranie się, dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas,
   - zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak nadzoru w czasie wolnym oraz odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku szkolnego.
9) Osobie odpowiedzialniej za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem – należy rozumieć wyznaczonego przez kierownictwo placówki członka personelu przedszkola, który sprawuje nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w placówce,
10) Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka,
11) Zespół interdyscyplinarny - to zespół powoływany przez władze samorządowe (wójta, burmistrza albo prezydenta miasta) w ramach realizowania przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W skład zespołu wchodzą przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych. W skład zespołu

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

interdyscyplinarnego wchodzą także kuratorzy sądowi. Mogą w nim ponadto uczestniczyć prokuratorzy oraz przedstawiciele podmiotów innych niż wymienione.

12) Zespół Interwencyjny - zespół powołany przez Dyrektora Przedszkola w skomplikowanych przypadkach. W skład zespołu wchodzą: osoba odpowiedzialna za Politykę Ochrony Dzieci, nauczyciele uczący dziecko, Dyrektor, pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka.

Standard I: Polityka ochrony dzieci przez krzywdzeniem

Rozdział III
Zasady rekrutacji personelu
(pracowników/wolontariuszy/stażystów/praktykantów)

§ 3

1. Rekrutacja nauczycieli odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie – Karta Nauczyciela oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych, Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym oraz Krajowym Rejestrze Karnym.
2. Rekrutacja pracowników administracji i obsługi odbywa się na zasadach określonych w ustawie o pracownikach samorządowych i przepisach wykonawczych oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym oraz Krajowym Rejestrze Karnym.
3. Każdy pracownik zarówno na stanowisku edukacyjnym, jak i stanowisku niepedagogicznym zobowiązany jest do złożenia pisemnego oświadczenia o nietoczącym się postępowaniu karnym
   1) pracownicy pełniący funkcje dydaktyczne **(załącznik nr 1)**,
   2) pracownicy pełniący inne funkcje niż dydaktyczne/niepedagogiczne **(załącznik nr 2)**.
4. Każdy pracownik zarówno na stanowisku edukacyjnym, jak i stanowisku niepedagogicznym, wolontariusz/stażysta/praktykant zobowiązany jest do złożenia pisemnej deklaracji zapoznania się ze „Standardami Ochrony Małoletnich w Przedszkolu Król Maciuś I w Lublinie" oraz pisemne zobowiązanie do ich przestrzegania **(załącznik nr 3).**
5. Osoby/podmioty okazjonalnie prowadzące spotkania z dziećmi (w tym rodzice dzieci), zobowiązani są do złożenia pisemnej deklaracji zapoznania się ze „Standardami Ochrony Małoletnich w Przedszkolu Król Maciuś I w Lublinie" oraz pisemne zobowiązanie do ich przestrzegania **(załącznik nr 3)**, a także do złożenia pisemnego oświadczenia o nietoczącym się postępowaniu karnym **(załącznik nr 2)**.

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Rozdział IV
Zasady ochrony danych osobowych

§ 4

1. Każde dziecko ma prawo do ochrony jego danych osobowych.
2. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.
3. Dane osobowe dziecka są przetwarzane, zgodnie z *„Informacją nt. Przetwarzania Danych Osobowych”,* która jest integralną częścią umowy o świadczenie usług kształcenia zawieraną pomiędzy rodzicami/opiekunami prawnymi a Educo BSH Sp.z o.o. z siedzibą w Lublinie przy ul. Paśnikowskiego 6.
4. Dane osobowe dzieci wykorzystywane są wyłącznie zgodnie z przeznaczeniem, do którego zostały udostępnione.
5. Opiekunom dziecka przysługuje wgląd do danych osobowych dziecka z możliwością ich zmiany.
6. Przedszkole zapewnia środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę danych osobowych przed wglądem osób nieupoważnionych, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.
7. Pieczę nad dokumentami zawierającymi dane osobowe dzieci sprawuje Organ Prowadzący przedszkole, tj. Educo BSH Sp. z o.o.
8. Do przetwarzania danych osobowych dzieci dopuszczane są tylko osoby uprawnione przez Dyrektora Przedszkola.
9. Osoby dopuszczone do przetwarzania danych zobowiązane są do zachowania w tajemnicy tych danych.
10. Pracownik przedszkola może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.
11. Pracownicy przedszkola nie udostępniają przedstawicielom mediów informacji o dzieciach i ich opiekunach.
12. Pracownicy nie kontaktują przedstawicieli mediów z dziećmi.
13. Dane dziecka są wyłącznie udostępniane osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

Rozdział V
Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 5

1. Placówka zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

2. Placówka, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Upublicznienie wizerunku dziecka utrwalonego w jakiejkolwiek formie wymaga pisemnej zgody opiekuna.
4. Opiekunowie wyrażają pisemną zgodę na umieszczanie zdjęć dziecka na stronie internetowej przedszkola i wykorzystywanie wizerunku dziecka w materiałach promocyjnych przedszkola w dokumencie *„Informacja nt. Przetwarzania Danych Osobowych”*, który jest integralną częścią umowy o świadczenie usług kształcenia zawieraną pomiędzy rodzicami a Educo BSH Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie przy ul. Paśnikowskiego 6.
5. Zdjęcia z wizerunkiem dziecka używane są na terenie przedszkola w celu realizacji podstawy programowej, kształtowania lepszej orientacji i samodzielności dziecka, oraz udokumentowania wydarzeń przedszkolnych.

§ 6

1. Pracownik nie może udostępniać wizerunku dziecka do celów prywatnych.
2. Pracownikom nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody opiekuna dziecka
3. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, członek personelu placówki może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

Rozdział VI
Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

§ 7

1. Przedszkole nie zapewnia dzieciom dostępu do Internetu.
2. Przedszkole zapewnia personelowi możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć.
3. Sieć przedszkolna jest monitorowana i zabezpieczona. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez Organ Prowadzący przedszkole.
4. Do zadań tej osoby należy między innymi zabezpieczenie sieci przedszkolnej przed niebezpiecznymi teściami, instalacja oraz aktualizacja oprogramowania.

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Rozdział VII

Zasady bezpiecznych kontaktów w relacjach pracownik-dziecko

§ 8

1. Wszyscy pracownicy, partnerzy przedszkola, wolontariusze, stażyści oraz praktykanci mają obowiązek zapoznać się z Polityką Ochrony Dziecka przed krzywdzeniem obowiązującą w przedszkolu.
6. Wszyscy pracownicy, w tym partnerzy regularnie współpracujący z przedszkolem, wolontariusze i stażyści, składają zaświadczenie pozyskane z Krajowego Rejestru Karnego, z Rejestru Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym, oświadczenie o nietoczącym się postępowaniu karnym **(załącznik nr 2)** oraz pisemną deklarację zapoznania się ze „Standardami Ochrony Małoletnich w Przedszkolu Król Maciuś I w Lublinie" i pisemne zobowiązanie do ich przestrzegania **(załącznik nr 3)**.
2. Partnerzy okazjonalnie współpracujący z przedszkolem zobowiązani są do złożenia pisemnego oświadczenia o nietoczącym się wobec nich postępowaniu karnym (**załącznik nr 2**). Oświadczenie to dołączane jest do karty spotkania/imprezy.
3. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w przedszkolu, monitorują sytuacje i dobrostan dziecka.
4. Nauczyciele organizują zajęcia i zabawy zapewniające dzieciom wszechstronny rozwój. Zadania dostosowywane są do potrzeb i możliwości dzieci.
5. Pracownicy wspierają dzieci w pokonywaniu trudności.
6. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania".
7. Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.

§ 9

Kontakt fizyczny pracownik-dziecko

1. Kontakt fizyczny z dzieckiem jest zjawiskiem nieuchronnym. Bezpośredni kontakt z dzieckiem oparty jest na poszanowaniu intymności i godności dziecka. Przykładowe formy takiego kontaktu, to:
   1) pomoc w czynnościach pielęgnacyjno-higienicznych, które powinny być wykonywane:
      - wyłącznie przez pracowników sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi (nauczyciela, pomoc nauczyciela),
      - w warunkach umożliwiających zapewnienie intymności dziecka,
      - działanie pracownika powinno być poprzedzone zgodą dziecka, a jego zasadność powinna być uzależniona od stopnia samodzielności dziecka i wcześniej z nim omówiona,
      - nigdy nie wolno ośmieszać dziecka za to, że się zmoczyło czy zabrudziło,
      - niedozwolone są zachowania obcesowe naruszające prywatność i intymność dziecka,

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

2) pomoc w czynnościach związanych z przebieraniem się (z powodu zabrudzenia, uroczystości tj. występ, bal, ćwiczenia gimnastyczne),
3) pomoc w korygowaniu ćwiczenia np. ruchowego,
4) masaż logopedyczny/relaksujący/wyciszający wykonywany w ramach zajęć z logopedą, psychologiem, pedagogiem specjalnym,
5) reagowanie na potrzeby emocjonalne szczególnie dziecka młodszego np. poprzez przytulenie się do dorosłego, etc; kontakty tego typu powinny mieć miejsce najlepiej w obecności osób trzecich, w przestrzeniach otwartych, w pomieszczeniach monitorowanych, co w razie wątpliwości służyć powinno ich obiektywizacji,
6) w celu uspokojenia dziecka i utulenia go do snu dopuszczalne jest głaskanie dziecka przez pracownika, zgodnie z potrzebami dziecka, z kategorycznym wyłączeniem dotykania miejsc intymnych,
7) działań z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy).

2. Kontakt fizyczny związany z wyrażeniem emocji przez dziecko powinien odbywać się z inicjatywy dziecka. Niedopuszczalne jest zaspokajanie potrzeb własnych poprzez kontakt fizyczny z dzieckiem.
3. Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:
   1) przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie, spoliczkowanie, itd.),
   2) erotyzowania relacji (flirt, dwuznaczny żart, rozmowa, czy choćby wyzywające spojrzenie),
   3) seksualizacji relacji (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne).

§ 10
Język i sposób komunikacji

1. Komunikacja werbalna z dzieckiem powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych. Komunikacja nie powinna:
   1) wzbudzać w dziecku poczucia zagrożenia (groźby, wyzwiska, krzyk),
   2) obniżać i niszczyć poczucia wartości (np. wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć),
   3) upokarzać (publiczne wyszydzanie, naigrywanie się, ośmieszanie),
   4) naruszać granic (nie zachowywanie odpowiedniego dystansu, zmuszanie do jedzenia lub wykonania innej czynności, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym).

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

§ 11

System nagród i konsekwencji

1. Stosowany w placówce system ponoszenia konsekwencji i nagradzania ma na celu wzmacnianie pozytywnych i eliminowanie niepożądanych zachowań, a także wzmacnianie samooceny dzieci oraz regulację funkcjonowania grupy.
2. Dzieci zostają zapoznane z zasadami regulującymi funkcjonowanie grupy uwzględniającymi prawa dziecka (kodeks przedszkolaka).
3. Konsekwencje i nagrody są stosowane z uwzględnieniem praw dziecka i poszanowaniem jego godności.
4. Pozytywne zachowania dzieci wzmacniane są poprzez nagradzanie: słowne (pochwała indywidualna, pochwała w obecności dzieci, pochwała przekazana rodzicowi), drobna nagroda typu naklejka, pieczątka.
5. W każdej sytuacji dziecko jest wcześniej informowane o konsekwencji nieodpowiedniego zachowania.
6. Konsekwencją nieodpowiedniego zachowania jest odsunięcie dziecka od zabawy na określony czas, zmiana aktywności, odebranie przywileju.
7. Niedopuszczalne są kary fizyczne (np. szarpanie, bicie, popychanie), słowne (wyzywanie, wyśmiewanie, krzyczenie), zmuszanie, negowanie uczuć i inne, wykorzystujące przewagę fizyczną dorosłego oraz wszelkie kary godzące w godność dziecka.

§ 12

Równe traktowanie

1. Pracownicy przedszkola zapewniają wychowankom równe traktowanie.
2. Niedopuszczalne jest wyłączne skupianie uwagi na wybranych dzieciach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych, dawanie przywilejów wybranym dzieciom, zwalnianie z wykonywania określonych obowiązków bez wyraźnej przyczyny.
3. Nie należy akceptować dominacji i nieformalnej hierarchii, przyzwalać na tworzenie negatywnych zasad w grupie ustalanych przez silniejsze, odważniejsze dzieci.

§ 13

Kontakty poza godzinami pracy

1. Kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
2. Pracownik nie może zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
3. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

4. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, należy poinformować o tym dyrekcję, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
5. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

Rozdział VIII
Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 14

1. Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka (środowiskowe, związane z rodziną dziecka lub związane z dzieckiem – (**załącznik nr 4**) oraz symptomy (objawy) krzywdzenia dzieci (**załącznik nr 5**).
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownik ma obowiązek zgłoszenia tego do Dyrektora Przedszkola, który podejmuje stosowne działania, w tym przedstawia rodzicom dostępną ofertę wsparcia.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy placówki – wychowawcy w ramach swoich kompetencji podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
4. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka w trakcie jego pobytu w przedszkolu oraz reagują w przypadkach długotrwałych nieobecności dziecka w przedszkolu (np. poprzez telefoniczne uzyskanie informacji o przyczynach nieobecności dziecka).
5. Każde domniemanie lub podejrzenie krzywdzenia dziecka powinno być potraktowane poważnie, gdyż brak reakcji na niepokojące sygnały może doprowadzić do tego, że dziecko nadal będzie krzywdzone/wykorzystywane, a w niektórych przypadkach może się nawet przyczynić do śmierci dziecka.
6. Pracownicy są świadomi odpowiedzialności karnej za niepodjęcie odpowiednich działań w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Standard II: Personel

Rozdział IX
Zasady rekrutacji, edukowania i monitorowania pracowników

§ 15

1. Placówka monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.
2. W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzane są ich referencje.
3. Placówka pozyskuje o każdym członku personelu dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego.
4. Każdy pracownik zarówno na stanowisku edukacyjnym, jak i stanowisku niepedagogicznym zobowiązany jest do złożenia pisemnego oświadczenia o nietoczącym się postępowaniu karnym:
   1) pracownicy pełniący funkcje dydaktyczne (**załącznik nr 1**),
   2) pracownicy pełniący inne funkcje niż dydaktyczne/niepedagogiczni (**załącznik nr 2**),
   3) oświadczenie to powinno być wypełnione zgodnie z prawdą i złożone w terminie określonym przez pracodawcę,
   4) w przypadku stwierdzenia nieprawdziwości lub niekompletności zawartych informacji w oświadczeniu, pracodawca zastrzega sobie prawo do podjęcia działań określonych w obowiązujących przepisach prawa,
   5) brak złożenia wymaganego oświadczenia może skutkować odrzuceniem kandydatury lub rozwiązaniem umowy o pracę.
5. W placówce określone są zasady bezpiecznych relacji z dziećmi całego personelu, wskazujące, jakie zachowania w organizacji są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem (szczegóły w Standardzie I: Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem).
6. Placówka wyznaczyła zespół odpowiedzialny za przygotowanie personelu do wdrożenia standardów.
7. Placówka zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat stosowania standardów i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
   1) rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci (**załącznik nr 5**),
   2) procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia (szczegóły w Standardzie III: Procedury),
   3) odpowiedzialności prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji.
8. Cały personel placówki pracujący z dziećmi i ich opiekunami jest przygotowany, by edukować:
   1) dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem
   2) opiekunów dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem.

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Standard III: Procedury

Rozdział X
Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci

§ 16
Ogólne zasady podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. Sprawdzenie, czy wystąpiło uszkodzenie ciała dziecka lub potrzebuje ono pomocy lekarskiej, udzielenie mu pierwszej pomocy i/lub wezwaniu pogotowia.
2. Niezwłoczne przekazanie przez pracownika informacji dotyczącej podejrzenia krzywdzenia dziecka Dyrektorowi placówki oraz sporządzeniu notatki służbowej (**załącznik nr 8**).
3. Dyrektor Przedszkola zawiadamia o zaistniałej sytuacji:
   1) rodzica (w przypadku krzywdzenia dziecka w rodzinie – rodzica niekrzywdzącego),
   2) odpowiednie służby w zależności od charakteru czynu popełnionego wobec dziecka i osoby sprawcy: policji lub prokuratury (w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka), sądu rodzinnego (w przypadku niewłaściwego sprawowania władzy rodzicielskiej, braku porozumienia między rodzicami w kwestiach dotyczących dziecka, zagrożenia dziecka demoralizacją); Ośrodka Pomocy Społecznej (w przypadku podejrzenia przemocy domowej),
   3) Organ Prowadzący placówkę.
4. Dyrektor powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: psycholog, nauczyciel-wychowawca dziecka, Dyrektor, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku. Tok postępowania:
   1) zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, który powinien zawierać wskazania dotyczące podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym: zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej placówki; wsparcia, jakie placówka zaoferuje dziecku; skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba (**załącznik nr 9**),
   2) wypełnienie Karty interwencji (**załącznik nr 5**),
   3) dalsze monitorowanie sytuacji dziecka.
5. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez Dyrektora, psychologa lub nauczyciela rodzicom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
6. Dyrektor informuje rodziców o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy).
7. Po poinformowaniu rodziców zgodnie z punktem poprzednim, dyrektor placówki składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A" do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
8. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

9. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne.

§ 17

PROCEDURA INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA

PRZEZ OSOBĘ ZE ŚRODOWISKA RODZINNEGO

1. Poprzez krzywdzenie dziecka w rodzinie należy rozumieć:
   1) przemoc fizyczną/psychiczną wobec dziecka lub gdy dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie;
   2) zagrożenie dobra dziecka np. zaniedbywanie fizyczne, psychiczne, niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, konflikty około rozwodowe zagrażające dobru dziecka, rodzic/opiekun nadużywający substancji zmieniających świadomość;
   3) podejrzenie przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka.

Procedura w przypadku przemocy fizycznej/psychicznej wobec dziecka lub gdy dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie obejmuje:

Etap wewnętrzny:

1) Poinformowanie Dyrektora i osoby monitorującej stosowanie Polityki ochrony dzieci (koordynatora) przez pracownika, który powziął informację o stosowaniu przemocy fizycznej/psychicznej wobec dziecka lub informację, że dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie, oraz sporządzenie notatki służbowej i dostarczenie jej do Dyrektora przedszkola,
2) Rozmowa z rodzicem niekrzywdzącym (przeprowadzona przez dyrektora, nauczyciela-wychowawcę i/lub psychologa),
3) Ewentualna rozmowa z dzieckiem (przeprowadzona przez nauczyciela wychowawcę) lub umożliwienie dziecku rozmowy z psychologiem,
4) Ustalenie planu pomocy dziecku,
5) Rozpoczęcie etapu zewnętrznego, wypełnienie Karty interwencji (**załącznik nr 6**) i dalsze monitorowanie sytuacji.

Etap zewnętrzny:

1) Uruchomienie procedury „Niebieskie karty” - wypełnienie formularza NK-A i wysłanie go do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i/lub,
2) Złożenie wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka w przypadku zauważenia niewłaściwego wykonywania władzy rodzicielskiej.

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Procedura w przypadku zagrożenia dobra dziecka (np. zaniedbywanie fizyczne, psychiczne, niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, konflikty okołorozwodowe zagrażające dobru dziecka, rodzic/opiekun nadużywający substancji zmieniających świadomość) obejmuje:

Etap wewnętrzny:

1) Poinformowanie Dyrektora i osoby monitorującej stosowanie Polityki ochrony dzieci(koordynatora) przez pracownika, który powziął informację o zagrożeniu dobra dziecka, oraz sporządzenie notatki służbowej i dostarczenie jej do dyrektora przedszkola,
2) Rozmowa z rodzicem (przeprowadzona przez Dyrektora, nauczyciela-wychowawcę i/lub psychologa), m.in. zawarcie kontraktu z rodzicami, zawierającego działania eliminujące oraz ewentualne konsekwencje ich niezrealizowania,
3) Ewentualna rozmowa z dzieckiem (przeprowadzona przez nauczyciela-wychowawcę) lub umożliwienie dziecku rozmowy z psychologiem,
4) Ustalenie planu pomocy dziecku,
5) Wypełnienie Karty interwencji (**załącznik nr 6**),
6) Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji,
7) Jeżeli zaplanowane działania przyniosły efekt, zakończenie działania i dalsze monitorowanie sytuacji.

Etap zewnętrzny*(stosowany w przypadku niepowodzenia działań na etapie wewnętrznym np. brak kontaktu i współpracy z opiekunami, zerwanie kontraktu, nieprzestrzeganie ustaleń oraz w przypadku rażących zaniedbań zagrażających zdrowiu i życiu dziecka):*

1) Złożenie wniosku do sądu rodzinnego i opiekuńczego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny (na mocy art. 572 k.p.c.)

Procedura w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka obejmuje:

Etap wewnętrzny:

1) Poinformowanie Dyrektora i osoby monitorującej stosowanie Polityki ochrony dzieci (koordynatora) przez pracownika, który powziął informację o podejrzeniu przestępstwa na szkodę dziecka, oraz sporządzenie notatki służbowej i dostarczenie jej do Dyrektora Przedszkola,
2) Rozpoczęcie przez Dyrektora etapu zewnętrznego,
3) Powołanie przez Dyrektora zespołu interwencyjnego,
4) Ewentualna rozmowa z niekrzywdzącym rodzicem dziecka,
5) Ustalenie planu pomocy dziecku,
6) Wypełnienie Karty interwencji (**załącznik nr 6**),
7) Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji,
8) Jeżeli zaplanowane działania przyniosły efekt, zakończenie działania i dalsze monitorowanie sytuacji.

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

9) W przypadku braku współpracy z rodzicami, nieprzestrzegania ustaleń lub w przypadku zauważenia niewłaściwego wykonywania władzy rodzicielskiej, złożenie wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny (na mocy art. 572 k.p.c.).

Etap zewnętrzny*(stosowany **obligatoryjnie**)*

1) Niezwłoczne zawiadomienie policji lub prokuratury przez dyrektora placówki (obowiązek wynika z art. 304 k.p.k.)

§ 18

PROCEDURA INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA

PRZEZ PRACOWNIKA PLACÓWKI

1. Przez krzywdzenie dziecka przez pracownika placówki należy rozumieć:
   1) negatywne zachowanie pracownika placówki względem dziecka (np. ośmieszanie, dyskryminowanie, nierówne traktowanie, zmuszanie do jedzenia lub innych czynności wbrew woli dziecka),
   2) podejrzenie przestępstwa na szkodę dziecka.

Procedura w przypadku negatywnego zachowania pracownika placówki względem dziecka (np. ośmieszanie, dyskryminowanie, nierówne traktowanie) obejmuje:

Etap wewnętrzny:

1) Poinformowanie Dyrektora i osoby monitorującej stosowanie Polityki ochrony dzieci (koordynatora) przez pracownika, który powziął informację o negatywnym zachowaniu pracownika placówki względem dziecka, oraz sporządzenie notatki służbowej i dostarczenie jej do Dyrektora Przedszkola,
2) Rozmowa Dyrektora z pracownikiem (zawarcie kontraktu zawierającego działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje), sporządzenie protokołu z ustaleń,
3) Rozmowa Dyrektora z rodzicami dziecka,
4) Wypełnienie Karty interwencji (**załącznik nr 6**),
5) Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji,
6) W przypadku gdy zaplanowane działania przyniosły efekt, zakończenie działania i monitorowanie sytuacji.,

W przypadku gdy zaplanowane działania nie przyniosły efektu, podjęcie w stosunku do pracownika krzywdzącego dziecko działań wynikających z Karty Nauczyciela lub kodeksu pracy.

Etap zewnętrzny*(stosowany w uzasadnionych przypadkach)*

1) Postępowanie dyscyplinarne wobec pracownika.

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Procedura w przypadku podejrzenia popełnienia przez pracownika przestępstwa na szkodę dziecka:

Etap wewnętrzny:

1) Poinformowanie Dyrektora i osoby monitorującej stosowanie Polityki ochrony dzieci (koordynatora) przez pracownika, który powziął informację o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka przez pracownika, oraz sporządzenie notatki służbowej i dostarczenie jej do Dyrektora Przedszkola,
2) Rozpoczęcie przez dyrektora etapu zewnętrznego,
3) Rozmowa dyrektora z dzieckiem i jego rodzicami,
4) Rozmowa dyrektora ze sprawcą (fakultatywnie)
5) Ustalenie planu pomocy dziecku,
6) Wypełnienie Karty interwencji (**załącznik nr 6**),
7) Wdrożenie zaplanowanych działań o monitoring sytuacji,
8) W przypadku gdy zaplanowane działania przyniosły efekt, zakończenie działania i monitorowanie sytuacji.

W przypadku gdy zaplanowane działania nie przyniosły efektu, podjęcie w stosunku do pracownika krzywdzącego dziecko działań wynikających z Karty Nauczyciela lub kodeksu pracy.

Etap zewnętrzny*(stosowany obligatoryjnie)*

1) Niezwłoczne zawiadomienie policji lub prokuratury przez Dyrektora placówki (obowiązek wynika z art. 304 k.p.k.)

§ 19

PROCEDURA INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA

POZA ŚRODOWISKIEM RODZINNYM i PRZEDSZKOLNYM

1. Przez krzywdzenie dziecka poza środowiskiem rodzinnym i przedszkolnym należy rozumieć:
   1) przemoc fizyczną/psychiczną wobec dziecka,
   2) przestępstwo popełnione na szkodę dziecka.

Procedura w przypadku stosowania przemocy fizycznej/psychicznej wobec dziecka przez osobę spoza rodziny i pracowników przedszkola:

Etap wewnętrzny:

1) Poinformowanie Dyrektora i osoby monitorującej stosowanie Polityki ochrony dzieci (koordynatora) przez pracownika, który powziął informację o stosowaniu przemocy wobec dziecka, oraz sporządzenie notatki służbowej i dostarczenie jej do Dyrektora Przedszkola,
2) Ewentualna rozmowa z dzieckiem lub umożliwienie dziecku rozmowy z psychologiem,
3) Rozmowa z rodzicami dziecka,

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

4) Ustalenie planu pomocy dziecku,
5) Wypełnienie Karty interwencji (**załącznik nr 6**).

Procedura w przypadku podejrzenia przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka:

Etap wewnętrzny:

1) Poinformowanie Dyrektora i osoby monitorującej stosowanie Polityki ochrony dzieci (koordynatora) przez pracownika, który powziął informację o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, oraz sporządzenie notatki służbowej i dostarczenie jej do Dyrektora Przedszkola,
2) Rozpoczęcie przez Dyrektora etapu zewnętrznego,
3) Rozmowa z rodzicami dziecka,
4) Ewentualna rozmowa z dzieckiem lub umożliwienie dziecku rozmowy z psychologiem, Ustalenie planu pomocy dziecku,
5) Wypełnienie Karty interwencji (**załącznik nr 6**).

Etap zewnętrzny*(stosowany **obligatoryjnie**)*

1) Niezwłoczne zawiadomienie policji lub prokuratury przez dyrektora placówki (obowiązek wynika z art. 304 k.p.k.).

§20.
PROCEDURA INTERWENCJI W PRZYPADKU KRZYWDZENIA DZIECKA
NA SKUTEK PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ POPEŁNIONEJ PRZEZ DZIECKO PONIŻEJ 13 R.Ż.

1. Przez krzywdzenie dziecka na skutek przemocy rówieśniczej należy rozumieć: wszelkie zachowania agresywne o charakterze werbalnym i/lub fizycznym wśród wychowanków przedszkola.

Procedura w przypadku zachowań agresywnych wśród wychowanków przedszkola:

Etap wewnętrzny:

1) Przerwanie agresywnego zachowania (np. rozdzielenie bijących się dzieci),
2) Niezwłoczne udzielenie pomocy w sytuacji ewentualnych obrażeń i postępowanie zgodne z procedurami powypadkowymi w sytuacji poważnych uszkodzeń ciała,
3) Udzielenie wsparcia poszkodowanemu dziecku,
4) Rozmowy z osobami uwikłanymi w przemoc (sprawcą, świadkiem/świadkami, ofiarą przemocy),

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

5) Przeprowadzenie przez wychowawcę rozmowy z dzieckiem będącym sprawcą agresji na temat jego zachowania (odwołanie się do obowiązujących zasad oraz sposobów radzenia sobie ze złością),
6) Odnotowanie interwencji w dokumentacji przedszkolnej (notatka, dziennik) i zapoznanie rodziców z jej przebiegiem,
7) Rozmowa z rodzicami - omówienie zachowania dziecka przejawiającego zachowania agresywne i ustalenie strategii współpracy oraz sporządzenie notatki (więcej w „*Procedurze postępowania z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne*")
8) Wyeliminowanie zachowań niepożądanych – zaplanowanie działań naprawczych,
9) Objęcie baczną obserwacją dziecka przejawiającego zachowania agresywne pod względem symptomów krzywdzenia (czy dziecko to nie jest np. ofiarą przemocy) i zastosowanie się do odpowiednich procedur w przypadku ich zaobserwowania,
10) Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji,
11) W przypadku, gdy działania przyniosły pożądany skutek, zakończenie działań i dalsze monitorowanie sytuacji,

W przypadku, gdy działania nie przyniosły pożądanego skutku, gdyż przyczyną jest brak współpracy ze strony rodziców lub gdy sprawca przejawia demoralizację, rozpoczęcie działań zewnętrznych oraz rozważenie zmiany planu naprawczego.

<u>Etap zewnętrzny</u>

1) Złożenie wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka i rodziny.

§ 21
Rozmowa z dzieckiem

1. Rozmowa z dzieckiem, co do którego zachodzi podejrzenie, iż jest ofiarą krzywdzenia, powinna być przeprowadzona przez pracownika pedagogicznego, w miarę możliwości w obecności psychologa. W sytuacjach trudnych wskazane jest poproszenie o pomoc w przeprowadzeniu rozmowy instytucje zajmujące się problemem przemocy wobec dzieci.
2. Cele i zakres rozmowy z dzieckiem powinny obejmować:
   1) uświadomienie dziecku, że nie jest winne, odpowiedzialne za krzywdzenie, którego doświadczyło,
   2) pochwalenie dziecka, że podzieliło się swoim problemem z osobą dorosłą,
   3) określenie z dzieckiem jego obaw związanych z ujawnieniem krzywdzenia,
   4) poszukanie z dzieckiem osób, które mogą je wesprzeć,
   5) nakreślenie planu pomocy dziecku (według potrzeb dziecka),
   6) motywowanie dziecka do korzystania z pomocy innych profesjonalistów,
   7) ewentualnie wstępne przygotowanie dziecka do uczestniczenia w procedurach prawnych.

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

§ 22
Rozmowa z rodzicem

1. Rozmowa z rodzicem dziecka, co do którego zachodzi podejrzenie, iż jest ofiarą krzywdzenia, powinna być przeprowadzona przez dyrektora i/lub pracownika pedagogicznego, w miarę możliwości przy obecności psychologa. W sytuacjach trudnych wskazane jest poproszenie o pomoc w przeprowadzeniu rozmowy instytucje zajmujące się problemem przemocy wobec dzieci.
2. Cele i zakres rozmowy z rodzicem powinny obejmować:
   1) przedstawienie form i okoliczności krzywdzenia,
   2) poinformowanie o zachowaniach lub wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia,
   3) omówienie roli rodzica w podejmowaniu interwencji (wspieranie dziecka), zaproponowanie wsparcia,
   4) poinformowanie o ustawowym obowiązku podjęcia interwencji prawnej (jeżeli taki zachodzi),
   5) poinformowanie o placówkach świadczących pomoc,
   6) ustalenie planu pomocy dziecku (zapewnienie mu bezpieczeństwa, wsparcie go przez placówkę, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia),
   7) ustalenie kontraktu zawierającego działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje, gdy zaplanowane działania nie przyniosą efektu.

Standard IV: Monitoring

Rozdział XI
Monitoring stosowania Polityki Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem

§ 23

1. Dyrektor placówki wyznacza osobę odpowiedzialną za Politykę ochrony dzieci w placówce, zwaną dalej koordynatorem.
2. Imię i nazwisko koordynatora zawiera **Załącznik nr 7** do Polityki.
3. Koordynator jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki oraz za proponowanie zmian w Polityce.
4. Raz w roku koordynator przeprowadza wśród pracowników placówki ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki. Wzór ankiety stanowi **Załącznik nr 8** do niniejszej Polityki.
5. W ankiecie pracownicy placówki mogą proponować zmiany do Polityki oraz wskazywać naruszenia Polityki w placówce.
6. Koordynator dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników placówki ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi placówki.

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

7. Dyrektor wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i ogłasza zarządzeniem pracownikom placówki nowe brzmienie Polityki.

Rozdział XII
Przepisy końcowe

§ 24

1. Polityka wchodzi w życie Zarządzeniem Dyrektora z dniem jego podpisania i obowiązuje wszystkich pracowników Przedszkola „Król Maciuś I" w Lublinie, a także wolontariuszy, praktykantów, partnerów i inne osoby, i podmioty prowadzące zajęcia z dziećmi na terenie przedszkola.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników placówki, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną.
3. Treść Polityki jest upowszechniana poprzez jej publikację na stronie internetowej placówki oraz udostępnienie na tablicy ogłoszeń dla rodziców/opiekunów.

.....

(data ogłoszenia)

.....

(podpis i pieczęć dyrektora)

.....

(podpis koordynatora)

KRÓL MACIUŚ
WIĘCEJ NIŻ PRZEDSZKOLE

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Załącznik nr 1

……
(miejscowość, data)

OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA PEŁNIĄCEGO FUNKCJE DYDAKTYCZNE O NIETOCZĄCYM SIĘ POSTĘPOWANIU KARNYM

Ja, niżej podpisany/a

……
(imię i nazwisko)

zamieszkały/a w ……

……
(adres)

oświadczam, że:

1) posiadam pełną zdolność do czynności prawnych i korzystam z pełni praw publicznych;
2) nie byłem/byłam* skazany/a prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
3) nie toczy/toczy* się przeciwko mnie postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;
4) nie byłem/byłam* prawomocnie ukarany/a karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. 2023 r. poz. 984), oraz nie toczy się przeciwko mnie postępowanie dyscyplinarne.

……
(czytelny podpis)

*) Niepotrzebne skreślić

KRÓL MACIUŚ
WIĘCEJ NIŻ PRZEDSZKOLE

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Załącznik nr 2

……
(miejscowość, data)

OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA NIEPEDAGOGICZNEGO
O NIETOCZĄCYM SIĘ POSTĘPOWANIU KARNYM

Ja, niżej podpisany/a

……
(imię i nazwisko)

zamieszkały/a w ……

……
(adres)

oświadczam, że:

1) posiadam pełną zdolność do czynności prawnych i korzystam z pełni praw publicznych;
2) nie byłem/byłam* skazany/a prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
3) nie toczy/toczy* się przeciwko mnie postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego.

……
(czytelny podpis)

*) Niepotrzebne skreślić

KRÓL MACIUŚ
WIĘCEJ NIŻ PRZEDSZKOLE

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Załącznik nr 3

Lublin, dn. ……..

ZAŚWIADCZENIE

Zaświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich w Przedszkolu Król Maciuś I w Lublinie” oraz zobowiązuję się do ich przestrzegania.

……..

czytelny podpis pracownika

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Załącznik nr 4

CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECI

Związane z osobą dziecka:	1) niepełnosprawność fizyczna lub\ i psychiczna 2) choroba przewlekła, 3) specyficzne zachowania dziecka (nadpobudliwość, moczenie nocne, trudności ze spaniem, trudności z jedzeniem, etc.) 4) deficyty rozwojowe (problemy z nauką) 5) dziecko z poprzedniego związku (nieakceptowane przez drugiego partnera) 6) wcześniactwo, pochodzenie z ciąży mnogiej, dzieci bliźniacze 7) dziecko odseparowane od matki tuż po urodzeniu 8) dziecko niespełniające oczekiwań rodziców (np. co do płci) 9) dziecko urodzone po śmierci poprzedniego dziecka
Związane z osobą rodzica:	1) wczesne lub późne rodzicielstwo 2) znaczna różnica wieku między matką a ojcem (powyżej 8 lat) 3) niechciana ciąża, krótkie odstępy pomiędzy kolejnymi porodami 4) poród bez zawarcia związku małżeńskiego z ojcem dziecka 5) depresja poporodowa 6) aktualnie niesatysfakcjonujący związek z partnerem 7) doświadczanie krzywdzenia w obecnym związku 8) krzywdzenie w historii poprzednich związków 9) doświadczanie krzywdzenia w dzieciństwie 10) upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna, zaburzenia osobowości 11) niepełnosprawność fizyczna 12) przewlekła choroba 13) uzależnienie od alkoholu, narkotyków, lekarstw etc. 14) prostytuowanie się 15) wyznawanie skrajnych ideologii, np.: religijnych
Środowiskowe (wynikające ze struktury i funkcjonowania rodziny):	1) struktura rodziny: rodzina rozbita, wielodzietna, zastępcza, adopcyjna 2) samotne rodzicielstwo 3) rodzina niepełna czasowo (np. z powodu wyjazdów rodziców za granicę) 4) posiadanie dzieci z różnych związków 5) związek nieformalny 6) małżeństwo mieszane etnicznie 7) przewlekła choroba lub inwalidztwo w rodzinie 8) zakłócenia w zakresie ról pełnionych przez poszczególnych członków rodziny(np. pełnienie przez dzieci ról dorosłych) 9) niekorzystna sytuacja ekonomiczno-bytowa (np. trudne warunki mieszkaniowe - sanitarne, techniczne, zbyt duża liczba członków rodziny w jednym mieszkaniu/domu, bezrobocie etc.) 10) rodzina wyizolowana społecznie 11) długotrwałe konflikty w pożyciu małżeńskim 12) uprzednia karalność, pozostawanie w zainteresowaniu sądu/Policji 13) pobyty w placówkach interwencyjnych

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Załącznik nr 5

OBJAWY KRZYWDZENIA DZIECI

Obserwując dziecko należy zwracać uwagę na wybrane objawy mogące świadczyć, że dziecko jest krzywdzone w odniesieniu do poszczególnych sfer funkcjonowania dziecka.

Sfera poznawcza:

- Nagłe zaburzenia mowy
- Brak zainteresowania otaczającym światem
- Trudności w nauce
- Problemy z pamięcią i koncentracją
- Kłamstwa
- Element „sekretu", „ nowego przyjaciela" itp. przejawiający się w wypowiedziach lub w różnych formach twórczości dziecka

Sfera emocjonalna:

- Nagłe wahania nastroju
- Infantylizacja zachowania np. ssanie kciuka
- Niepokój, strach, lęk, ataki paniki
- Problemy ze snem
- Myśli i próby samobójcze lub ich demonstrowanie
- Zachowania ekstremalne (agresja, uległość, izolacja)
- Uzależnienia
- Negatywna samoocena
- Przesadna reakcja na niespodziewane bodźce np. podniesienie ręki

Sfera społeczna:

- Obawa przed pewnymi ludźmi, miejscami, sytuacjami - zmiana zachowania dziecka w zależności od obecności osób lub miejsc, w których przebywa dziecko
- Unikanie kontaktu fizycznego
- Wycofywanie się z kontaktów z innymi ludźmi
- Zaburzenia relacjach z rówieśnikami
- Częste nieobecności w przedszkolu, opuszczanie zajęć ruchowych

Sfera seksualna:

- Erotyzacja kontaktów społecznych
- Seksualna aktywność w stosunku do zabawek i innych dzieci
- Poziom wiedzy o seksie wyszukany i nieadekwatny do wieku
- Nasilona masturbacja (niezgodna z normą rozwojową)
- Rysunki nacechowane treściami erotycznymi
- Ryzykowne zachowania seksualne
- Wulgaryzacja zachowań seksualnych, agresja seksualna
- Ekshibicjonizm
- Wczesna inicjacja seksualna
- Zaburzony obraz własnego ciała

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

- Brak zainteresowania płcią przeciwną
- Uwodzicielskie, prowokacyjne zachowania

Sfera fizyczna:

- Wygląd uszkodzeń nieadekwatny do opisywanego wypadku (rodzaju) urazu
- Ślady na ciele dziecka np. urazy, krwawienia, otarcia, siniaki, oparzenia, pręgi po uderzeniu
- Samookaleczenia
- Zaniedbania np. w higienie, odżywianiu, nieleczone choroby
- Noszenie ubrań zakrywających kończyny górne nawet w upalne dni
- Ból genitaliów, odbytu lub ust
- Nadpobudliwość psychoruchowa
- Nietrzymanie moczu, kału, łysienie plackowate
- Bóle głowy, omdlenia, apatia

OBJAWY ZANIEDBYWANIA DZIECKA

Dane z wywiadu:

- duża absencja szkolna
- nieodpowiednia opieka nad dzieckiem w sytuacjach zagrożenia
- częste zamykanie domu przed dzieckiem
- brak zainteresowania rodziców zdrowiem dziecka i zaleceniami lekarskimi
- brak systematycznych posiłków
- Niski standard mieszkania, brud, obecność rożnych owadów
- Nadużywanie przez członków rodziny alkoholu, narkotyków

Objawy:

- Głód , odwodnienie
- Zaniedbania z zakresu higieny
- Próchnica zębów, zły stan higieny jamy ustnej
- Nieodpowiednie do pogody i rozmiarów ciała dziecka ubranie, odzież brudna, stale noszona
- Stałe zmęczenie, apatia
- Niezaspokojone potrzeby fizyczne i zdrowotne
- Zarażenia pasożytami, wszawica
- Liczne uszkodzenia skóry, owrzodzenia
- Lęk przed rodzicami
- Wczesne przychodzenie i późne wychodzenie z przedszkola
- Częste zasypianie w klasie
- Proszenie o jedzenie lub jego kradzież
- Zachowania zbliżone do dorosłych –„ pseudodojrzałość” (opiekowanie się rodzeństwem)
- Używanie alkoholu i narkotyków

KRÓL MACIUŚ
WIĘCEJ NIŻ PRZEDSZKOLE

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Załącznik nr 6

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa	**Data:**	**Działanie:**
5. Spotkania z opiekunami dziecka	**Data:**	**Działanie:**
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	• **zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,** • **wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,** • **inny rodzaj interwencji. Jaki?** ……. ……..	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8. Wyniki interwencji działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach/działania placówki/działania rodziców	**Data:**	**Działanie:**
Podpis:		

KRÓL MACIUŚ
WIĘCEJ NIŻ PRZEDSZKOLE

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Załącznik nr 7

Lublin, dn. ……..

Wyznaczenie osoby koordynatora

Dyrektor Przedszkola „Król Maciuś I" w Lublinie wyznacza Panią/Pana:

……

do pełnienia funkcji koordynatora – osoby odpowiedzialnej za realizację „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Przedszkolu „Król Maciuś I" w Lublinie

……

(podpis i pieczęć dyrektora)

KRÓL MACIUŚ
WIĘCEJ NIŻ PRZEDSZKOLE

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Załącznik nr 8

Monitoring standardów – ankieta

1. Czy wiesz, na czym polega dokument Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem?

tak nie

2. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem, obowiązujące w placówce, w której pracujesz?

tak nie

3. Czy zapoznałeś się z dokumentem Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem?

tak nie

4. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?

tak nie

5. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?

tak nie

6. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?

tak nie

7. Czy masz jakie uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem?

tak nie

*Jakie naruszenia zasad zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika zaobserwowałaś/łes?

……
……
……

**Uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

……
……
……

KRÓL MACIUŚ
WIĘCEJ NIŻ PRZEDSZKOLE

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Załącznik nr 9

Lublin, dn. ……..

NOTATKA SŁUŻBOWA

Imię i nazwisko dziecka: ……

Grupa: ……

Opis sytuacji, zdarzenia:

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

Podpis nauczyciela

ul. Paśnikowskiego 6
20-707 Lublin
tel. 81 524 70 88
krolmacius@krolmacius.lublin.pl

Załącznik nr 10

Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:

1) Wzmocnienia dziecka – poprzez: zapewnienie mu, odpowiednio do potrzeb i w uzgodnieniu z rodzicami, konsultacji psychologiczno – pedagogicznych w opiekującej się szkołą poradni psychologiczno - pedagogicznej, ewentualnie konsultacji psychiatrycznych.
2) Określenia form pomocy psychologiczno – pedagogicznej na terenie szkoły lub kierowania do instytucji udzielających różnych form pomocy: terapia indywidualna, grupowa, warsztaty rozwijające zainteresowania i uzdolnienia - w uzgodnieniu z rodzicami i adekwatnie do potrzeb.
3) Wspierania rodziny – poprzez kierowanie adekwatnie do potrzeb do instytucji oferujących: poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych.
4) Pomocy socjalnej lub materialnej poprzez kierowanie do instytucji oferujących: pomoc socjalną poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania pracy, organizowanie pomocy finansowej, rzeczowej, ciepłego posiłku, zbiórki odzieży.
5) Pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych - poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów. Wychowawca klasy lub psycholog monitoruje przebieg realizacji planu